

Obsah

Úvod	8
1. Agresivita a agrese – rozdíl	10
1.1 Agresivita	10
<i>Příčiny zvýšené agresivity u jedince</i>	11
1.2 Agrese	23
2. Směry agrese	25
2.1 Agrese vybitá na neživém předmětu	25
2.2 Agrese vybitá na zvířeti	27
2.3 Autoagrese	28
<i>Sebevražedné jednání</i>	28
<i>Sebepoškozování</i>	30
3. Dělení agresí	38
3.1 Přímá a nepřímá agrese × verbální a fyzická agrese × aktivita a pasivita	38
3.2 Agrese emocionální × frustrační × instrumentální	40
<i>Emocionální agrese</i>	40
<i>Frustrační agrese</i>	42
<i>Agrese instrumentální</i>	44
3.3 Moyerova klasifikace agresí	48
<i>Predátorská agrese</i>	48
<i>Agrese mezi samci (nebo samicemi)</i>	53
<i>Agrese dráždivá</i>	67
<i>Agrese vyvolaná strachem</i>	68
<i>Rodičovská agrese</i>	71
<i>Sexuální agrese</i>	78
<i>Agrese jako obrana teritoria</i>	78

4. Příčiny zvýšeného výskytu agrese u dětí a mládeže	82
4.1 Potvrzování funkčnosti agrese	82
4.2 Nečitelnost ve výchově	82
4.3 Výrazný nesoulad v hranicích školy a rodiny	84
4.4 Agrese a vliv party (subkultury)	87
4.5 Předčasná „selekce“ dětí školního věku	90
4.6 Mediální násilí	94
5. Zvládání a řešení agrese	98
6. Poruchy chování související s agresivním chováním a kriminalitou dětí a mládeže	101
6.1 Hyperaktivita s poruchou pozornosti – ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder)	102
<i>Základní příznaky ADHD</i>	102
<i>Ochranné strategie dítěte</i>	108
6.2 Opoziční porucha chování	110
6.3 Lhaní	111
6.4 Krádeže	114
6.5 Záškoláctví	116
<i>Příčiny záškoláctví</i>	116
<i>Možnosti opatření ke snížení výskytu záškoláctví</i>	121
6.6 Útěky a toulky	122
<i>Útěky</i>	122
<i>Toulky</i>	124
6.7 Porucha chování s protispolečenskými rysy	126
7. Šikana jako varianta agresivního chování	128
7.1 Vymezení šikany	128
7.2 Směry šikany	133
<i>Učitel × žák</i>	133
<i>Žák × učitel</i>	133
<i>Rodič × učitel</i>	134
<i>Učitel × rodič</i>	135
<i>Učitel × učitel</i>	136

<i>Ředitel × učitel</i>	137
7.3 Vývojová stadia šikany	137
<i>Ostrakismus</i>	137
<i>Fyzická agrese a psychická manipulace</i>	140
<i>Vytvoření jádra</i>	142
<i>Vytváření norem</i>	147
<i>Totalita</i>	152
7.4 Varovné signály šikany	153
<i>Charakteristické varovné signály ze strany oběti</i>	155
<i>Varovná místa šikany</i>	157
7.5 Typologie agresorů a obětí	160
<i>Typologie agresorů</i>	161
<i>Typologie obětí</i>	164
7.6 První pomoc při výskytu šikanujícího chování ve škole	167
7.7 Šikana z právního hlediska	168
8. Kyberšikana – moderní fenomén sociálně patologického chování dětí a mládeže	170
8.1 Vymezení kyberšikany	170
8.2 Typy kyberšikanování	173
8.3 Typologie agresorů	176
<i>Typologie podle stupňů škol</i>	176
<i>Typologie podle chování</i>	177
8.4 Pomoc při výskytu kyberšikany	178
<i>Nejčastější projevy chování oběti kyberšikany</i>	179
<i>Nejčastější projevy chování kyberagresora</i>	179
<i>Základní pravidla při setkání s kyberšikanou</i>	179
Závěr	181
Přílohy	182
Literatura	188